

Brüssel, 14. mai 2019
(OR. en)

9272/19

Institutsioonidevaheline
dokument:
2019/0046(NLE)

SCH-EVAL 85
MIGR 72
COMIX 264

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	14. mai 2019
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	8830/19
Teema:	Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2018. aastal Šveitsis tagasisaatmise valdkonnas Schengeni <i>acquis</i> ' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

Delegatsioonidele edastatakse lisas 14. mail 2019 toimunud nõukogu istungil vastu võetud nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse soovitus, mis käsitleb 2018. aastal Šveitsis tagasisaatmise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist.

Vastavalt nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 15 lõikele 3 edastatakse soovitus Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele.

Nõukogu rakendusotsus, milles esitatakse

SOOVITUS,

mis käsitleb 2018. aastal Šveitsis tagasisaatmise valdkonnas Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse nõukogu 7. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 1053/2013, millega kehtestatakse hindamis- ja järelevalvemehhanism Schengeni *acquis*' kohaldamise kontrollimiseks ja tunnistatakse kehtetuks täitevkomitee 16. septembri 1998. aasta otsus, millega luuakse Schengeni hindamis- ja rakendamiskomitee,¹ eriti selle artiklit 15,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Käesoleva soovitus sisaldava otsuse eesmärk on soovitada Šveitsile parandusmeetmeid tagasisaatmise valdkonnas 2018. aastal Schengeni *acquis*' kohaldamise hindamise käigus tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks. Pärast hindamist võeti komisjoni rakendusotsusega C(2019) 430 vastu aruanne, milles esitatakse järeldused ja hinnangud ning loetletakse head tavad ja puudused.
- (2) Tingimusel, et on tagatud isikuandmete turvalisusnõuete täielik täitmine, tuleks lugeda heaks tavaks seda, et Zürichi kantoni politseiametnikud kasutavad tänapäevaseid, vastavalt kohandatud kaasaskantavaid tehnilisi seadmeid, millel töötab tarkvara, mis võimaldab kolmandate riikide kodanike isiku kiiret kindlakstegemist biomeetriliste andmete võrdlemise ja andmebaasipäringute teel kohapeal.

¹ ELT L 295, 6.11.2013, lk 27.

- (3) Et tagada Schengeni *acquis*², eelkõige direktiivis 2008/115/EÜ² sätestatud nõuete ja korra järgimine tagasisaatmisel, tuleks lugeda prioriteetseteks soovitude 1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 14, 15, 18 ja 20 täitmist.
- (4) Tuleks võtta kõik vajalikud meetmed ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike tulemuslikuks ja proportsionaalseks tagasisaatmiseks.
- (5) Käesolev soovitus sisaldav otsus tuleks edastada Euroopa Parlamendile ja liikmesriikide parlamentidele. Määruse (EL) nr 1053/2013 artikli 16 lõike 1 kohaselt peab hinnatav liikmesriik kolme kuu jooksul alates soovitude vastuvõtmisest koostama tegevuskava, loetledes kõik soovitud hindamisaruandes tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks, ning esitama selle komisjonile ja nõukogule,

SOOVITAB JÄRGMIST:

Šveitsi Konföderatsioon peaks

1. kohandama pädevate asutuste, sealhulgas kantoni tasandi ametiasutuste väljastatavate tagasisaatmisotsuste sisu, et sätestada nendes süstemaatiliselt ja selgelt, et kolmanda riigi kodaniku riigisviibimine on ebaseaduslik või kehtestada või sätestada tagasipöördumiskohustus kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ artikli 6 lõikega 1 koostoimes sama direktiivi artikli 3 lõikega 4;
2. muutma Šveitsi õiguse asjakohaseid sätteid, tagamaks et ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes tehtud tagasisaatmisotsustega, sealhulgas rahvusvahelise kaitse andmisest keeldumise järel tehtud tagasisaatmisotsustega, kehtestataks selgesõnaline kohustus Šveitsist lahkuda, mille tulemusena toimub direktiivi 2008/115/EÜ artikli 3 lõike 3 tähenduses nende „tagasisaatmine“ kolmandasse riiki; võtma viivitamata meetmed tavade vastavaks ühtlustamiseks;

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta direktiiv 2008/115/EÜ ühiste nõuete ja korra kohta liikmesriikides ebaseaduslikult viibivate kolmandate riikide kodanike tagasisaatmisel (ELT L 348, 24.12.2008, lk 98).

3. võtma meetmed, mis tagaksid kooskõlas Euroopa Kohtu kohtupraktikaga,³ et nende tagasisaatmisotsuste täitmine, mis on tehtud kolmandate riikide kodanike suhtes, kelle kohta on juba tehtud tagasisaatmisotsus ning kes on seejärel esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille pädevad asutused on tagasi lükanud, jätkuks samast etapist, kus see pooleli jäi niipea, kui rahvusvahelise kaitse taotlus esimeses astmes tagasi lükatakse; lõpetama selleks uute tagasisaatmisotsuste väljastamise tava selliste juhtude puhul;
4. võtma viivitamata meetmed tagamaks, et tagasipöördumiskohustusega kolmandate riikide kodanike alaealiste pereliikmete tagasisaatmisotsustes oleks kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ artikli 12 lõikega 1 esitatud asjaomas(t)e alaealis(t)e tagasisaatmise faktilised ja õiguslikud asjaolud; nimetatud tingimused peavad olema täidetud nii juhul, kui alaealise kohta on tehtud eraldi tagasisaatmisotsus, kui ka juhul, kui alaealine on nimetatud tema vanemate kohta tehtud tagasisaatmisotsuses;
5. viima igal üksikjuhul läbi konkreetsete asjaolude igakülgse hindamise, et selgitada välja ebaseaduslikult riigis viibivate tagasipöördumiskohustusega kolmandate riikide kodanike vabatahtliku lahkumise tegelik tähtaeg; lõpetama selleks tava määrata vabatahtlikuks lahkumiseks reeglipäraselt kolmkümmend päeva, sõltumatult konkreetsetest asjaoludest;
6. võtma meetmed tagamaks, et pädevad ametiasutused ei määraks ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele pärast iga konkreetse juhtumi asjaolude põhjalikku hindamist süstemaatiliselt vabatahtliku lahkumise tähtaegu või määraks lühemaid tähtaegu kui seitse päeva, kui ei ole täidetud direktiivi 2008/115/EÜ artikli 7 lõikes 4 sätestatud tingimused, eelkõige juhul, kui asjaomased kolmandate riikide kodanikud kujutavad endast ohtu avalikule korrale, avalikule julgeolekule või riigi julgeolekule;

³ Kohtuasi C-601/15 PPU, J.N., ECLI:EU:C:2016:84.

7. tagama, et pädevad ametiasutused teeksid põhjendamatu viivitusega otsuse kolmandate riikide kodanike riigisviibimise seaduslikkuse kohta kõikidel juhtudel, kui kolmandate riikide kodanikud on kinni peetud, kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ artikliga 6, nagu seda on tõlgendanud Euroopa Kohus.⁴ Eelkõige peaks Šveits võtma meetmed tagamaks, et asjaomaste ametiasutuste poolt kolmandate riikide kodanikele määratud tähtaeg esitada võimalikke tähelepanekuid nende riigisviibimise seaduslikkuse kohta ei põhjustaks põhjendamatu viivitusi tagasisaatmis- või muude otsuste tegemisel, eelkõige juhul, kui selline teave on juba kogutud või on see muudest allikatest ja/või menetluste abil otseselt kättesaadav;
8. muutama Šveitsi õiguse asjakohaseid sätteid, et ühtlustada need Euroopa Kohtu kohtupraktikaga, mis on seotud ebaseadusliku riigisviibimise kriminaliseerimisega direktiivi 2008/15/EÜ kohaselt käivitatud menetluste raames; võtma meetmed tavade vastavaks ühtlustamiseks;
9. võtma saatjateta alaealiste puhul meetmed tagamaks, et pädevad ametiasutused väljastaksid kas tagasisaatmisotsuse või annaksid loa riigis viibida, võttes nõuetekohaselt arvesse lapse huve vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artiklile 5; tagama, et enne kui sellistel juhtudel tehakse otsus väljastada tagasisaatmisotsus, annab asjakohane üksus alati abi nimetatud direktiivi artikli 10 lõike 1 kohaselt;
10. võtma meetmed tagamaks, et kui saatjata alaealise suhtes on väljastatud tagasisaatmisotsus, olles võtnud arvesse direktiivi 2008/115/EÜ artiklis 5 sätestatud tegureid ja veendunud, et on täidetud selle direktiivi artiklis 10 sätestatud tingimused, võtavad vastutavad ametiasutused kõik vajalikud ja proportsionaalsed meetmed selle otsuse täitmise tagamiseks, sealhulgas juhul, kui asjaomased saatjata alaealised ei soovi vabatahtlikult lahkuda;

⁴ Kohtuasi C-329/11, Achughbabian, ECLI:EU:C:2011:807.

11. muutma Šveitsi õiguse asjakohaseid sätteid või rakendusdirektiive, et kehtestada objektiivsed ja siduvad kriteeriumid, mille alusel teha kindlaks oht, et kolmanda riigi kodanik võib põgeneda, eelkõige selleks, et otsustada, kas määrata vabatahtliku lahkumise tähtaeg; võtma meetmed tavade vastavaks ühtlustamiseks;
12. looma tulemuslikud tagasipöördumise soodustamise programmid, et pakkuda tuge ka neile kolmandate riikide kodanikele, kes ei ole esitanud rahvusvahelise kaitse taotlust, võttes arvesse riiklikus õiguses kehtestatud norme juurdepääsu ja toetuskõlblikkuse kohta;
13. sõnastama selged normid, mis tagaksid selle, et tagasisaatmisotsuseid ja vajaduse korral sisenemiskeelde saaks väljastada välispiiril väljumiskontrolli käigus tabatud ebaseaduslikult riigis viibivatele kolmandate riikide kodanikele, tagades juhtumipõhise hindamise ja proportsionaalsuspõhimõtte järgimise;
14. muutma riikliku õiguse sätteid ning võtma viivitamata meetmed tagamaks, et kinnipidamine väljasaatmise eesmärgil toimuks tegelikult ja reeglina spetsialiseeritud kinnipidamisasutustes ja et majutamist vanglas kasutatakse üksnes erandjuhtudel, nagu nähakse ette direktiivi 2008/115/EÜ artikli 16 lõikes 1; kui ollakse sunnitud kasutama majutust vanglas, tagama eraldatuse tavalistest vangidest asjakohaste meetmetega, mis vastavad täiel määral kinnipidamise halduslikule olemusele, näiteks muude vahenditega kui kolmandate riikide kodanike lukustamine nende kongidesse;
15. suurendama ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike, eriti meessoost kolmandate riikide kodanike kinnipidamiseks sobivate kohtade arvu spetsialiseeritud asutustes, viies suutlikkuse kooskõlla tegelike vajadustega, et toetada ja tõhustada tagasisaatmisotsuste tulemusliku ja proportsionaalse täitmise tagamist vastavalt direktiivi 2008/115/EÜ artikli 8 lõikele 1;

16. tagama, et Thuni piirkonna vanglas võimaldaks väljasaatmisele kuuluvate ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike kinnipidamiskord veeta kinnipeetavail rohkem aega väljaspool konge, et kongidesse pääseks piisavalt päevavalgust ja et oleks olemas piisavalt väliala; kasutama Thuni piirkonna vanglate vastuvõtumenetluse käigus leebemaid meetodeid kui alasti läbiotsimine;
17. tagama, et Thuni piirkonna vanglas oleks pidevalt kohal piisav arv hästikoolitatud töötajaid, kes suudavad hoolitseda kinnipeetavate ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike, samuti perede, naiste ja alaealiste vajaduste rahuldamise eest, et tagada nii ruumide ohutus kui ka kinnipeetavate igapäevane abistamine;
18. tagama, et Zürichi lennujaama vanglas kinni peetavad lasteta pered majutataks kooskõlas direktiivi 2008/115/EÜ artikli 17 lõikega 2 eraldi, tagades piisava privaatsuse, ja et sama pere liikmeid ei eraldataks süstemaatiliselt;
19. kohandama Zürichi lennujaama erirajatises kinni peetavate ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatavat korda nii, et kongid oleksid päeval lukustatud võimalikult vähe aega ning et kinnipeetavaid ei lukustataks kongidesse rohkem kui üheks terveks päevaks nädala jooksul; tagama kinnipeetutele rohkem elamispinda siseruumides;
20. kohandama Berni piirkonna vanglas kinni peetavate ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatavat korda nii, et kongid oleksid päeval lukustatud võimalikult vähe aega; tagama kinnipeetutele rohkem elamispinda siseruumides.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*